

Семінар з підготовки мережі Центрів підтримки технологій та інновацій

24 – 25 квітня 2018 року Міністерство економічного розвитку і торгівлі України разом з Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ) організували та провели навчальний семінар з питань використання пошукових баз даних патентної інформації та створення в Україні мережі Центрів підтримки технологій та інновацій. До участі в семінарі були запрошені представники вищих навчальних закладів, ДНТБ України та фахівці в сфері інтелектуальної власності.

З вітальним словом виступив Михайло Тітарчук, який наголосив, що майже 9 років не розгалужувалася система науково-технічної інформації, тому зараз Мінекономрозвитку хоче розпочати цей напрямок діяльності. Мінекономрозвитку відповідає за реальний сектор економіки, а Міністерство освіти та науки України за розвиток науки. Тому ми працюємо разом і будемо створювати інформаційні центри, які будуть працювати в закладах освіти і науки, які будуть підпорядковані Мінекономрозвитку. Суть цих центрів — це підтримка технологій та інновацій. Центри підтримки технологій та інновацій — це новий майданчик нового формату, який технологічно забезпечить кожній розробці інформаційну підтримку, завдяки їй має бути надана патентна охорона, а далі ми будемо комерціалізувати їх з обов'язковою доданою вартістю.

Ендрю Чайковські у своєму виступі зауважив, що ми живемо в глобальній економіці, яка має управлятися знаннями, наріжним каменем яких є інформаційна структура впровадження нового, яка поліпшує життя людини. ВОІВ та Департамент інтелектуальної власності Мінекономрозвитку підтримують розвиток Центрів підтримки технологій та інновацій, а також індивідуальних винахідників. Наукова література, патентна інформація є золотою шахтою знань. Завдяки Інтернету сьогодні є можливість знайти потрібну інформацію, але в цифровому просторі не просто знайти потрібну інформацію, треба знати, як шукати, для цього існують спеціальні системи, які будуть розглядатися на цьому семінарі. Доступ до інформації — це перший крок, є ще інші кроки, які ми розглянемо далі.

Муссадік Хуссейн виступив з доповіддю «Підтримка інновацій: важливість та цінність патентної інформації для державного та приватного секторів». Він розповів, що таке патентна інформація де її знаходять і яку функцію вона відіграє у розвитку будь-якого суспільства. В світі на сьогодні налічується майже 90 млн патентних документів, 3 млн публікується кожного року. Раніше з патентною інформацією можна було ознайомитися тільки в

патентних службах та спеціалізованих бібліотеках, для відкритого пошуку ця діяльність була утруднена. Інтернет дав можливість перейти до цифрових технологій. Зараз основні патентні бази даних відкриті для всіх і будь-хто може скористатися можливістю вільного патентного пошуку.

Інна Шатова, представник Департаменту інтелектуальної власності Мінекономрозвитку провела майстер-клас з огляду чинної законодавчої бази України в сфері інтелектуальної власності та наголосила на перевагах міжнародного патентування винаходів у системі PCT.

З розлогою доповіддю про центри підтримки технологій та інновацій виступив Ендрю Чайковські. Він розповів про систему TISCs, яка організує навчання методам патентного пошуку і досліджень, сприяє доступу до патентних та науково-технічних ресурсів. TISCs — це проект BOIB, який координує 71 національний проект, TISCs і консультує та сприяє процесам комерціалізації інтелектуальної власності.

В цілому міжнародні фахівці продемонстрували присутнім технологічні прийоми методики пошуку в базах даних патентної інформації та науково-технічної літератури, а Валерій Жалдак запросив всіх бажаючих підтримати проект Мінекономрозвитку щодо організації Центрів підтримки технологій та інновацій в своїх осередках.

Практична частина семінару зосередилася на огляді інформаційних масивів, структурі інформаційних систем та семантичних засобах інформаційного пошуку наступних баз даних:

Інформаційно-пошуковий портал PatenScore. Інформаційна система генерується BOIB (WIPO) на основі електронних масивів, що надають більше 49 країн світу, 3 регіональних патентних установ, та масиву заявок PCT. На даний момент обсяг БД складає більше 69 млн документів. Система забезпечує пошук по ключових словах у більш ніж 50 інформаційних полях, що складають структуру опису патентного документа, в тому числі по формулах винаходу та тексту опису заявки, а також рубриках патентної класифікації IPC. Система пропонує можливість виконання процедур патентного аналізу (обмежений обсяг), експертну лінгвістичну систему підбора ключових слів на різних мовах країн світу (14 мов, включаючи російську), реалізовані процедури пошуку по хімічних назвах та хімічних структурах. Інформаційна система пропонує систему перекладу текстів власної розробки, яка реалізує більше 30 мовних пар. Для PCT-заявок реалізовано відображення процесів розгляду заявки та проходження етапів національної фази патентування.

Інформаційно-пошуковий портал Espacenet: Інформаційна система генерується Європейським патентним офісом (ЕРО- European Patent Office) на основі патентних бюлетенів більше ніж 90 країн світу із додаванням до електронних записів БД повних текстів патентних документів (винаходів та корисних моделей). На даний момент обсяг БД складає більше 100 млн. документів. Пошук можливий по ключових словах у назві, за рефератом патентного документа, за датами пріоритету та публікації документів, прізвищами винахідників та комерційними назвами (прізвищами) заявників, а також кодами патентних класифікацій ІРС та СРС. Система дозволяє проведення аналізу патентних сімейств та механізму цитування патентних документів. Для ряду країн (включаючи ЕРО) реалізовано довідку щодо юридичного статусу патентного документа. Додатково на порталі пропонуються можливості роботи з електронним тезаурусом патентної класифікації СРС та системою вбудованого перекладу текстових полів електронних записів 30 мовами країн світу (включаючи російську). Обидві інформаційні системи доступні на умовах безплатного використання і пропонують багаті можливості патентного пошуку для винахідників, проте не ставлять завдань конкуренції з професійними (комерційними) патентними пошуковими системами, які забезпечують патентний пошук і дослідження на професійному рівні для патентних повірених та юридичних фахівців з питань інтелектуальної власності.

ДНТБ України вже сьогодні фактично виконує функцію центру підтримки технологій та інновацій. Ресурси бібліотеки науково-технічного спрямування постійно поповнюються новими джерелами інформації, тому ДНТБ України готова до співпраці з Мінекономрозвитку.